

כיכרות לחם של מכשפות

מיס מרתה מיצים ניהלה את המאפייה הקטנה שבקרן הרחוב (זו שעולים בה שלוש מדרגות, והפעמון מצלצל כשפותחים את הדלת).

מיס מרתה היתה בת ארבעים, חשבון הבנק שלה לימד שלזכותה אלפיים דולרים, והיו לה שתי שיניים תותבות ולב חם. אנשים רבים נשאו נשים שסיכוייהן להתחתן היו פחותים בהרבה מאלה של מיס מרתה.

פעמיים או שלוש פעמים בשבוע נכנס למקום לקוח שהיא החלה לגלות בו עניין. היה זה אדם בגיל העמידה, שהרכיב משקפיים ועטה זקן חום שקצהו המחודד נגזז בקפידה.

הוא דיבר אנגלית במבטא גרמני כבד. בגדיו היו בליים ומטולאים במקומות אחדים, ומקומטים ומדולדלים באחרים. אבל הוא נראה מסודר, וגינוניו היו נאים מאוד.

הוא תמיד קנה שתי כיכרות לחם יבש. לחם טרי עלה חמישה סנט לכיכר. הכיכרות היבשות היו שתיים בחמישה. הוא מעולם לא הזמין דבר מלבד לחם יבש.

פעם הבחינה מיס מרתה בכתם אדום וחום על אצבעותיו. אז היתה בטוחה שהוא אמן ושהוא עני מאוד. הוא התגורר בוודאי בעליית גג, שם צייר תמונות ואכל לחם יבש וחשב על הדברים הטעימים שנמצאים במאפייה של מיס מרתה.

לא פעם, כשהיתה מיס מרתה יושבת לאכול את הצלעות והלחמניות הקלות והריבה והתה שלה, היא היתה נאנחת, ומייחלת שהאמן בעל הגינונים המעודנים יחלוק איתה את הארוחה הטעימה שלה, במקום לאכול את הקרום היבש שלו בעליית הגג הפרוצה לכל רוח. לבה של מיס מרתה, כבר נאמר לכם, היה לב חם.

כדי לבחון את ההשערה שלה בנושא משלח ידו, הביאה יום אחד מחדרה ציור שקנתה בהנחה, והניחה אותו על אחד המדפים שמאחורי דלפק הלחם.

היה זה נוף ונציאני. פֶּלְצִיו מרהיב משיש (כך היה כתוב על התמונה) עמד בחזיתו – או נכון יותר בחזית מימיו. מלבד זאת נראו בו גונדולות (עם הליידי שִׁדָּה מתווה נתיב במים), עננים, שמים, ומשחקי אור-צל לרוב. הציור לא היה חומק ממבטו של אף אמן.

יומיים לאחר מכן נכנס הלקוח.

"שתי כיכרות לחם יבש, בפקשה.

"יש לך כאן תמונה יפה, גִּפְרֵתִי," אמר בעוד היא עוטפת את הלחם.

"כן?" חגגה מיס מרתה את ערמומיותה. "אני מעריצה גדולה של אמנות, וגם" (לא, לא יהיה ראוי לומר "אמנים" בשלב מוקדם כל כך) "של ציורים," מצאה תחליף. "אתה חושב שזו תמונה טובה?"

"אין הרמוניה," אמר הלקוח, "זה לא משורטט טוף. הפרספקטיפה כאן לא נכונה. בוקר טוף גִּפְרֵתִי."

הוא נטל את הלחם שלו, החווה קידה, ומיהר לצאת.

כן, הוא ללא ספק אמן. מיס מרתה השיבה את התמונה לחדרה.

כמה עדינות ונדיבות קרנו מעיניו מבעד למשקפיים! איזה מצח רחב היה לו! היכולת לאמוד פרספקטיבה במבט אחד – ולחיות על לחם יבש! אבל גאונות נדרשת פעמים רבות להיאבק בטרם תזכה להכרה.

כמה טוב היה לאמנות ולפרספקטיבה לו גאונות היתה זוכה לגיבוי של אלפיים דולרים בבנק, מאפייה, ולב חם – אבל אלה הם חלומות בהקיץ, מיס מרתה.

מעתה היה מפטפט מעט מדי פעם בהגיעו, מעבר לדלפק התצוגה. דומה שהשתוקק למילותיה הלבביות של מיס מרתה.

הוא המשיך לקנות לחם יבש. אף פעם לא עוגה, אף פעם לא מאפה, אף פעם לא אחת מלחמניות בצק השמרים המעולות שלה.

לאחרונה נראה בעיניה רזה יותר ומיואש יותר. לבה יצא להוסיף איזה מעדן לרכישתו הדלה, אבל לא היה לה האומץ לעשות מעשה. היא לא הרהיבה עוז לעלוב בו. היא הכירה את גאוות האמנים.

מיס מרתה החלה לעטות מאחורי הדלפק את שמלת המשי המנוקדת בכחול. בחדר האחורי רקחה תערובת מסתורית של זרעי חבושים ומלח בוראקס. רבים כל כך משתמשים בה לעור הפנים.

יום אחד נכנס הלקוח כרגיל, הניח את הניקל שלו על דלפק התצוגה, וביקש את הכיכרות היבשות שלו. בשעה שמיס מרתה נפנתה לקחתן עלו קולות צופרים וצלצולים לרוב, וכבאית חלפה בכבדות ברחוב.

הלקוח מיהר אל הדלת להביט, כמו שכל אדם היה עושה. מיס מרתה, שלפתע נחה עליה הרוח, ניצלה את ההזדמנות.

על המדף התחתון מאחורי הדלפק היה גוש גדול של חמאה טרייה שהחלבן הביא עשר דקות קודם לכן. בסכין לחם ביתרה מיס מרתה כל אחת מהכיכרות לעומקה, הטמינה בה מנה נדיבה של חמאה, ואז סגרה והידקה שוב את הכיכרות.

כשהלקוח סב בחזרה היא כבר עטפה אותן בנייר.

כשהלך, לאחר פטפוט קצר ונעים במיוחד, חייכה מיס מרתה לעצמה, אך לא בלי פרפור קל בלבה. האם הרהיבה עוז יותר מדי? האם הוא ייעלב? לא, אין ספק שלא. לאוכל אין שפה. אין בחמאה שום בוטות אשר אינה יאה לגברת.

היא הפכה והפכה רבות בנושא באותו יום. היא ציירה בעיני רוחה את הרגע שבו יגלה את התעתוע הקטן שלה.

הוא יניח מידו את המברשות ואת פלטת הצבעים. הכן שלו, שעליו התמונה שהוא מצייר, יעמוד שם, עם פרספקטיבה ללא רבב.

הוא יתכוון לסעודת הצהריים שלו, לחם יבש ומים. הוא יפרוס את אחת הכיכרות – אה!

מיס מרתה הסמיקה. האם יחשוב על היד שמרחה אותה שם כשיאכל? האם הוא... פעמון הכניסה צלצל בפראות. מישהו נכנס ברעש גדול.

מיס מרתה מיהרה אל חזית החנות. היו שם שני גברים. האחד היה צעיר שעישן מקטרת – אדם שהיא לא ראתה מימיה. האחר היה האמן שלה.

פניו היו אדומים מאוד, הכובע היה שמוט לאחור על ראש, ושערו היה סתור ופרוע. הוא קפץ את שני אגרופיו וטלטל אותם בפראות לעבר מיס מרתה. **לעבר מיס מרתה.**

"ראש-כרוף!" הוא צעק במלוא גרון; ואז "טאוֹנְדוֹנְפֶּר!" או משהו דומה בגרמנית.

הצעיר ניסה למשוך אותו משם.

"אני לא הולך", הוא אמר בכעס, "לפני שאני אמרתי לה."

הוא הפך את הדלפק של מיס מרתה לתוף.

"את קלקלת אותי", הוא צעק, ועיניו הכחולות רשפו מאחורי משקפיו. "אני אגית לך. את היית

חתולה זקנה וחרטטנית!"

מיס מרתה נשענה ברפיון על המדפים, ואת ידה הניחה על שמלת המשי המנוקדת בכחול. הצעיר תפס את האיש האחר בצווארונו.

"קדימה", אמר, "אמרת די." הוא גרר את האיש הכועס דרך הדלת אל המדרכה, ואז שב.

"אני מניח שצריך להסביר לך, גברתי", הוא אמר, "על מה המהומה. זה בלומברגר. הוא אדריכל ושרטט. אנחנו עובדים באותו משרד.

"במשך שלושה חודשים הוא השקיע עבודה רבה בשרטוט תוכנית לבית עירייה חדש. זו תחרות נושאת פרסים. אתמול הוא סיים לסמן בדיו את הקווים. את יודעת, שרטט תמיד רושם בעיפרון קודם. כשהשרטוט גמור, הוא מוחק את קווי העיפרון בחופני פירורים של לחם יבש. הם מוחקים טוב יותר ממחק גומי.

"בלומברגר היה קונה פה את הלחם. והיום, ובכן – טוב, את יודעת, גברתי, שחמאה לא – ובכן,

עם התוכנית של בלומברג אפשר עכשיו רק לעטוף כריכים."

מיס מרתה פנתה אל החדר האחורי. היא פשטה את שמלת המשי המנוקדת בכחול והתעטפה בבגד החום והישן שנהגה ללבוש. לאחר מכן שפכה את תערובת זרעי החבושים והבוראקס מבעד לחלון אל פח האשפה.

